

TÍÐINDI

FØROYSK BØRN GERA EISINI SÍNA AVIRKAN GALDANDI

- Níggju føroysk børn í aldrinum 12-16 ár hava seinastu tíðina arbeitt við at gera eina yvirlýsing og orðað eitt tilmæli um, hvussu tey, sum børn, vilja verða hoyrd. Endamálið er at koma við tilmæli um, hvussu tryggjað verður, at øll børn og ung kenna síni rættindi

Bólkurin av føroysku børnunum hittist at orða tilmæli, ið skal sendast UNICEF

Annika Kunoy lm

Níggju børn í aldrinum 12-16 ár hava seinastu tíðina arbeitt við at gera eina yvirlýsing og orðað eitt tilmæli um, hvussu tey, sum børn, vilja verða hoyrd. Somuleiðis hava bólkar av børnum í sama aldri í hinum Norðurlondum sitið og arbeitt við tí sama. Endamálið er at koma við tilmæli um, hvussu tryggjað verður, at øll børn og ung kenna síni rættindi, og at øll børn og ung verða hoyrd og tikin við upp á ráð bæði í familjuni, í skúlanum, í fritíðini og í lokalsamfelagnum. Tilmæli, sum tey orða verður sent til The United Nations Children's Fund (UNICEF) 25. november.

Tey gera hetta, tí 16. januar 2020 skipar UNICEF fyri ráðstevnu í Keypmannahavn, har børn og ung úr øllum Norðurlondum fara at luttaka.

Ráðstevnan verður hildin, tí Barnarættindasáttmálin hjá Sameindu

Tjóðunum (ST) fyllir 30 ár. Evnið fyri ráðstevnuni er grein 12 í Barnarættindasáttmálanum um rættin hjá børnum at greiða frá sínum sjónarmiðum í øllum viðurskiftum, sum viðkoma teimum.

Tað er UNICEF, ið hevur tikið stig til hesa verkætlanina, ið kallast Nordic Children's summit í samband við, at Barnarættindasáttmálin verður 30 ár, og tað harvið markerar eitt serstakt ár fyri

børn í øllum heiminum.

Djóni Eidesgaard, aðalskrivari í Barnabata, sigur, at tey níggju føroysku børnini eru ymsa staðni frá í landinum. Tey hava av eintingum sent umsókn inn til luttaka í arbeiðsbólkinum, sum nú orðar tilmælið, og tí merkist væl, at tey eru hugsavnaði og vísa stóran áhuga.

- Orðaskiftið er ógvusligt, og tey seta fleiri góðar og djúpar spurningar,

sum vit ikki altíð fáa svarað. Vit, sum arbeiða hjá Barnabata hava eisini lært nógv av kjakinum og spurningunum, ið tey hava sett, sigur hann.

Kenna ov lítið til síni rættindi

Mikukvøldið 20. november, á altjóða barnarættindadegnum verður ein samandrættur av tilmælinum lagdur fram í Perluni á Tórsgøtu í Tórshavn og uttan at avdúka

ov nógv, sigur Djóni Eidesgaard, at børnini millum annað eru ónøgd um, at tey læra ov lítið um síni rættindi í skúlanum.

- Eitt sum tey filast á er, at tey læra ov lítið um barnarættindi, og tað sum tey læra, læra tey ov seint. Tey koma fram á nakað í bókmentum, men í høvuðsheitum er tað í lærugreinini samfelagsfrøði, at evnið verður tikið upp, og ta lærugreinina fáa tey ikki fyrr enn í síðsta enda av fólkaskúlatíðini, sigur hann.

- Børnini mugu kenna síni rættindi fyri at halda uppá tey, leggur hann afturat.

- Hóast Norðurlond eru heimsins bestu lond hjá børnum at vaksa upp í, so eru framvegis fleiri samfelagssligar avbjóðingar. Millum annað at tað manglar kunnleiki hjá børnum til egin rættindi, sigur Djóni Eidesgaard.

Tíðirnar broyttar síðani sáttmálin varð settur í gildi

Barnárini hjá børnum í dag eru ikki, sum tey vóru

hjá børnum, tá sáttmálin varð settur í gildi. Børn í dag skulu taka stóðu til altjóða rák, talgilda heimin, býargerð, veðurlags-broytingar, fólk til- og fráflyting, og annað. Vit hava nýggjar væntanir til børnini, sum eisini dagliga møta nýggjum avbjóðingum. Hóast hetta, so merkist, at tey stigvíst ganga saman og gera vart við síni rættindi, greiðir Djóni Eidesgaard frá.

Enn er málið ikki nátt

- Sum tann mest íverksetti ST sáttmáli, hevur Barnarættindasáttmálin skapt eina mest sum alheims semju um at stuðla rættindunum hjá børnum. Seinastu 30 árin hevur hesin sáttmálin verið við til at skapa eina slóðbrótandi framgongd fyri børn í Norðurlondum og kring heimin. Men enn eru avbjóðingar, og nógv børn hava ikki nóg góða atgongd til síni rættindi, her íroknað rættin at kunna taka lut og hava ávirkan, skrivur Barnabati á heimasíðu síni.

» **Eitt sum børnini filast á er, at tey læra ov lítið um barnarættindi, og tað sum tey læra, læra tey ov seint. Tey koma fram á nakað í bókmentum, men í høvuðsheitum er tað í lærugreinini samfelagsfrøði, at evnið verður tikið upp, og ta lærugreinina fáa tey fyrr enn í síðsta enda av fólkaskúlatíðini**